

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Επεξήγηση των όρων που χρησιμοποιούνται	2
Δικαιούχοι	5
Πότε ο ασφαλισμένος μπορεί να αποταθεί για επίδομα ανεργίας	5
Πότε ο ασφαλισμένος δεν θεωρείται άνεργος	5
Προϋποθέσεις	6
Περίοδος πληρωμής	6
Επανάκτηση του δικαιώματος	6
Το ύψος του επιδόματος	7
Διαβήματα αιτητή	7
Τρόπος πληρωμής	8
Στέρηση δικαιώματος	8
Διπλά δικαιώματα	8
Προσφυγές	8

Επεξήγηση των όρων που χρησιμοποιούνται

Ασφαλιστές αποδοχές:

Το ποσό των αποδοχών του ασφαλισμένου αναφορικά με το οποίο είναι καταβλητέες οι εισφορές.

Ασφαλιστική μονάδα:

Το αποτέλεσμα που προκύπτει από την μετατροπή των πραγματικών και εξομοιούμενων ασφαλιστέων αποδοχών σε ασφαλιστικές μονάδες.

Βασικές ασφαλιστές αποδοχές:

Το ποσό ασφαλιστέων αποδοχών, το οποίο καθορίζεται κάθε έτος και αυξάνεται με διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου, που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, σύμφωνα με το ποσοστό αύξησης του μέσου όρου των ασφαλιστέων αποδοχών κατά το προηγούμενο έτος εισφορών σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο αυτού έτος εισφορών.

Βασική Ασφάλιση:

Περιλαμβάνει τις ασφαλιστές αποδοχές κάθε χρόνου μέχρι του ποσού των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών, δηλαδή μέχρι τη μια μονάδα.

Εβδομαδιαία αξία:

Η αποτίμηση της ασφαλιστικής μονάδας σε ασφαλιστές αποδοχές, με βάση το εβδομαδιαίο ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών.

Εξαρτώμενο ασφαλισμένου:

- η σύζυγός του, με την οποία συζεί ή την οποία συντηρεί,
- παιδί ηλικίας κάτω των 15 ετών,
- άγαμη κόρη ηλικίας μεταξύ 15 και 23 ετών, η οποία τυγχάνει τακτικής εκπαίδευσης,
- άγαμος γιος ηλικίας μεταξύ 15 και 25 ετών, ο οποίος υπηρετεί τη θητεία του στην Εθνική Φρουρά ή τυγχάνει τακτικής εκπαίδευσης,
- παιδί, ανεξάρτητα από ηλικία, το οποίο είναι μόνιμα ανίκανο για αυτοσυντήρηση,
- ο ανίκανος για εργασία σύζυγος, ο οποίος συντηρείται από τη σύζυγό του,
- ο γονέας του, ο οποίος είναι ανίκανος για εργασία και συντηρείται από τον/την ασφαλισμένο/η,

- ο ανήλικος νεότερος αδελφός ή αδελφή του, αν συντηρείται από τον/την ασφαλισμένο/η.

Εξομοιούμενη ασφάλιση:

Ασφαλιστές αποδοχές για τις οποίες ο ασφαλισμένος δεν έχει υποχρέωση καταβολής εισφορών:

- για οποιαδήποτε περίοδο τακτικής φοίτησης σε εκπαιδευτικό ίδρυμα μετά το 16ο έτος της ηλικίας του,
- για περιόδους θητείας στην Εθνική Φρουρά,
- για περιόδους που λαμβάνει επίδομα ασθενείας, ανεργίας, μητρότητας, σωματικής βλάβης, ή σύνταξη ανικανότητας από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων,
- για την περίοδο που απουσιάζει από την εργασία του με γονική άδεια.

Κατά τον υπολογισμό του δικαιώματος και του ύψους της σύνταξης γήρατος και της σύνταξης χηρείας για θάνατο ασφαλισμένου ο οποίος απεβίωσε κατά ή μετά τη συντάξιμη ηλικία, λαμβάνεται υπόψη εξομοιούμενη ασφάλιση τακτικής εκπαίδευσης, μόνο για περίοδο έξι ετών, δηλαδή μέχρι έξι ασφαλιστικές μονάδες. Τονίζεται ότι, στις περιπτώσεις των υπόλοιπων παροχών λαμβάνεται υπόψη όλη η περίοδος εξομοιούμενης ασφάλισης τακτικής εκπαίδευσης χωρίς περιορισμούς. Ασφαλισμένη γυναίκα, δικαιούται για σκοπούς απόκτησης δικαιώματος σε σύνταξη ή αύξηση του ποσού της σύνταξής της, για κάθε παιδί που έχει γεννήσει ή έχει υιοθετήσει, εξομοιούμενη ασφάλιση για χρονική περίοδο μέχρι και 156 εβδομάδες μέσα στο διάστημα των 12 χρόνων από τη γέννηση του κάθε παιδιού της για κάλυψη τυχόν κενών στην ασφάλισή της.

Έτος εισφορών:

Για τους μισθωτούς, των οποίων οι αποδοχές καθορίζονται πάνω σε μηνιαία βάση, σημαίνει ημερολογιακό έτος και για τους υπόλοιπους ασφαλισμένους σημαίνει περίοδο πενήντα δύο (52) ή πενήντα τριών (53) εβδομάδων, που αρχίζει την πρώτη Δευτέρα κάθε έτους και λήγει την Κυριακή πριν από την πρώτη Δευτέρα του επόμενου έτους.

Ουσιώδης χρόνος:

Σε σχέση με οποιαδήποτε παροχή, σημαίνει την πρώτη ημέρα από την οποία ένα πρόσωπο θα δικαιούταν την παροχή, εάν υπέβαλε αίτηση μέσα στην καθορισμένη για την παροχή αυτή προθεσμία.

Περίοδος αναφοράς:

Η περίοδος που αρχίζει στις 5.10.1964 ή εάν ο ασφαλισμένος συμπλήρωσε την ηλικία των 16 ετών μετά τις 3.10.1965, είναι η περίοδος που αρχίζει την πρώτη ημέρα του έτους εισφορών μέσα στο οποίο ο ασφαλισμένος συμπλήρωσε την ηλικία αυτή και λήγει την τελευταία εβδομάδα πριν από εκείνη η οποία περιλαμβάνει την ημερομηνία που αποκτά δικαίωμα σε σύνταξη (ουσιώδης χρόνος). Η πιο πάνω περίοδος αρχίζει στις 7 Ιανουαρίου 1957 ή την πρώτη ημέρα του έτους εισφορών μέσα στο οποίο ο ασφαλισμένος συμπλήρωσε την ηλικία των 16 ετών οποιαδήποτε από τις δύο ημερομηνίες είναι μεταγενέστερη για ασφαλισμένους, οι οποίοι για να αποκτήσουν δικαίωμα σε σύνταξη χρειάζεται να συνυπολογιστούν περίοδοι ασφάλισης που πραγματοποιήθηκαν πριν από τις 5.10.1964, εάν ο αιτητής μόνο με το συνυπολογισμό τους αποκτά δικαίωμα για την παροχή, ή αν ο συνυπολογισμός αυξάνει το ύψος της σύνταξης.

Περίοδος διακοπής της απασχόλησης:

Οποιοσδήποτε δύο ημέρες διακοπής της απασχόλησης, συναπτές ή μη, που εμπίπτουν σε μια περίοδο έξι συναπτών ημερών και οποιοσδήποτε τέτοιες περιόδους διακοπής της απασχόλησης μεταξύ των οποίων δεν παρεμβάλλεται χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δεκατριών εβδομάδων απασχόλησης.

Δηλαδή, όχι μόνο να περάσει ημερολογιακά χρονικό διάστημα τουλάχιστον 13 εβδομάδων αλλά να υπάρξει και απασχόληση για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 13 εβδομάδων.

Πραγματική ασφάλιση:

Περιλαμβάνει όλες τις ασφαλιστέες αποδοχές για τις οποίες πληρώθηκαν εισφορές.

Πραγματική βασική ασφάλιση:

Αναφέρεται στις ασφαλιστέες αποδοχές κάθε χρόνου αναφορικά με τις οποίες έχουν καταβληθεί εισφορές μέχρι του ποσού των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών.

Συμπληρωματική ασφάλιση:

Περιλαμβάνει τις ασφαλιστέες αποδοχές κάθε χρόνου πέρα από το ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών.

Σχετικό έτος εισφορών:

Σε σχέση με παροχή, σημαίνει το τελευταίο έτος εισφορών πριν από το έτος παροχών που περιλαμβάνει την ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να ικανοποιούνται οι σχετικές με την παροχή ασφαλιστικές προϋποθέσεις (δηλαδή για το πρώτο εξάμηνο του 2014 σχετικό έτος εισφορών είναι το 2012 και για το δεύτερο εξάμηνο του 2014 σχετικό έτος εισφορών είναι το 2013).

Δικαιούχοι

Επίδομα ανεργίας δικαιούνται **οι ασφαλισμένοι μισθωτοί και οι προαιρετικά ασφαλισμένοι που εργάζονται στην υπηρεσία Κύπριου εργοδότη στο εξωτερικό**. Ασφαλισμένοι που είναι ηλικίας κάτω των 16 ετών ή πέραν των 63 ετών δεν δικαιούνται επίδομα. Το όριο των 63 ετών παρατείνεται μέχρι την ηλικία των 65 ετών αν ο ασφαλισμένος δεν δικαιούται σύνταξη γήρατος.

Πότε ο ασφαλισμένος μπορεί να αποταθεί για επίδομα ανεργίας

Ο ασφαλισμένος μπορεί να αποταθεί για επίδομα ανεργίας για τις ημέρες που είναι άνεργος, ικανός και διαθέσιμος για εργασία.

Επίδομα ανεργίας καταβάλλεται και σε άνεργο ασφαλισμένο για οποιαδήποτε περίοδο παρακολουθεί μαθήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης, με βάση σχέδιο εγκεκριμένο από τον Υπουργό.

Πότε ο ασφαλισμένος δεν θεωρείται άνεργος

Ασφαλισμένος δεν θεωρείται άνεργος:

- οποιαδήποτε ημέρα που είναι ανίκανος για εργασία λόγω ασθένειας,
- την Κυριακή,
- ημέρα κατά την οποία βρίσκεται σε διακοπές,
- ημέρα κατά την οποία ασκούσε οποιοδήποτε επάγγελμα επιπρόσθετα της συνηθισμένης εργασίας του και από το οποίο έχει αποδοχές ίσες τουλάχιστον με 1/12 του ποσού των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών,
- οποιαδήποτε ημέρα για την οποία λαμβάνει τις αποδοχές του ως αποζημίωση, και
- εάν πρόκειται για λιμενεργάτη (εγγεγραμμένο ή μη) εάν στην εβδομάδα για την οποία απαιτεί επίδομα ανεργίας εργάστηκε και είχε αποδοχές ίσες με το ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών.

Προϋποθέσεις

Οι ασφαλιστικές προϋποθέσεις για την πληρωμή του επιδόματος ανεργίας είναι ο ασφαλισμένος:

- α. να έχει πραγματική βασική ασφάλιση ίση τουλάχιστον με το 0,50 της ασφαλιστικής μονάδας και να έχουν παρέλθει τουλάχιστον είκοσι έξι (26) εβδομάδες από την εβδομάδα έναρξης της ασφάλισής του και
- β. να έχει πραγματική ή εξομοιούμενη ασφάλιση ίση τουλάχιστον με το 0,39 της ασφαλιστικής μονάδας μέσα στο σχετικό έτος εισφορών.

Σημειώνεται ότι για σκοπούς των πιο πάνω προϋποθέσεων δεν λαμβάνονται υπόψη οι εισφορές αυτοτελώς εργαζομένου, ενώ οι εισφορές προαιρετικά ασφαλισμένου λαμβάνονται υπόψη μόνο αν πρόκειται για εργασία στο εξωτερικό σε Κύπριο εργοδότη.

Περίοδος πληρωμής

Σε περίπτωση μισθωτού, το επίδομα ανεργίας αρχίζει **να πληρώνεται από την τέταρτη ημέρα της ανεργίας** και σε περίπτωση προαιρετικά ασφαλισμένου που εργαζόταν σε Κύπριο εργοδότη στο εξωτερικό, όταν περάσουν οι πρώτες 30 ημέρες της ανεργίας.

Το επίδομα ανεργίας καταβάλλεται για **156 εργάσιμες ημέρες** σε κάθε περίοδο διακοπής της απασχόλησης.

Επανάκτηση του δικαιώματος

Άνεργος ο οποίος έχει εξαντλήσει το δικαίωμά του σε επίδομα ανεργίας, δηλαδή έχει πληρωθεί επίδομα για περίοδο 156 ημερών, επανακτά το δικαίωμά του για λήψη επιδόματος αν, μετά από την εξάντληση του δικαιώματός του, έχει απασχοληθεί για 26 τουλάχιστον εβδομάδες και έχει καταβάλει εισφορές πάνω σε ασφαλιστέες αποδοχές που στο σύνολό τους να μην είναι λιγότερες από 26 φορές το εβδομαδιαίο ποσό των βασικών ασφαλιστών αποδοχών. Στην περίπτωση που ο άνεργος είναι άνω των 60 ετών και δεν δικαιούται σύνταξη από οποιοδήποτε επαγγελματικό σχέδιο, επανακτά το δικαίωμά του σε επίδομα ανεργίας αν έχει απασχοληθεί για 13 τουλάχιστον εβδομάδες και όχι 26 εβδομάδες και έχει καταβάλει εισφορές πάνω σε ασφαλιστέες αποδοχές που στο σύνολό τους να μην είναι λιγότερες από 26 φορές το εβδομαδιαίο ποσό των βασικών ασφαλιστών αποδοχών.

Από 4.1.2010, ασφαλισμένοι που αφυπηρέτησαν κανονικά ή πρόωρα και λαμβάνουν σύνταξη ή άλλο συνταξιοδοτικό ωφέλημα από Σχέδιο, χωρίς εισφορές, που εφαρμόζει ο εργοδότης τους, δεν δικαιούνται επίδομα ανεργίας.

Το ύψος του επιδόματος

Το ύψος του επιδόματος ανεργίας καθορίζεται με βάση τον εβδομαδιαίο μέσο όρο των πραγματικών και εξομοιούμενων ασφαλιστέων αποδοχών του ασφαλισμένου μέσα στο σχετικό έτος εισφορών.

Το επίδομα ανεργίας περιλαμβάνει **βασικό επίδομα** και **συμπληρωματικό επίδομα**. Το εβδομαδιαίο ποσό του βασικού επιδόματος είναι ίσο με 60% της εβδομαδιαίας αξίας της ασφαλιστικής μονάδας του δικαιούχου μέσα στο σχετικό έτος εισφορών και αυξάνεται κατά 20% για τον/την εξαρτώμενο/η σύζυγο και κατά 10% για κάθε ένα από τα παιδιά ή άλλα εξαρτώμενα (ο ανώτατος αριθμός εξαρτώμενων παιδιών και άλλων εξαρτωμένων είναι τρία). Η αύξηση για τον/την εξαρτώμενο/η σύζυγο καταβάλλεται μόνο όταν οι αποδοχές του/της εξαρτώμενου/ης συζύγου από την απασχόλησή του/της ή το ύψος της παροχής, που μπορεί να λαμβάνει ο/η εξαρτώμενος/η σύζυγος από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δεν υπερβαίνει το ποσό που αντιστοιχεί στην αύξηση του επιδόματος για εξαρτώμενα. Στην περίπτωση που δεν καταβάλλεται αύξηση για εξαρτώμενο σύζυγο, τότε καταβάλλεται 10% αύξηση για κάθε εξαρτώμενο μέχρι δύο. Σε περίπτωση που και οι δύο σύζυγοι δικαιούνται ταυτόχρονα παροχή, η αύξηση για τα εξαρτώμενα καταβάλλεται μόνο στον/στη σύζυγο που δικαιούται αύξηση παροχής στο μεγαλύτερο ύψος. Το εβδομαδιαίο ποσό του συμπληρωματικού επιδόματος είναι ίσο με 50% της εβδομαδιαίας αξίας του αριθμού των ασφαλιστικών μονάδων του δικαιούχου που υπερβαίνει τις βασικές ασφαλιστέες αποδοχές, σε καμία όμως περίπτωση δεν πληρώνεται συμπληρωματικό επίδομα πιο ψηλό από το εβδομαδιαίο ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών.

Διαβήματα αιτητή

Για να δικαιούται άνεργος επίδομα ανεργίας πρέπει να παρουσιαστεί προσωπικά σε Επαρχιακό Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και να υπογράψει στο Μητρώο ανέργων, αφού προηγουμένως έχει εγγραφεί στις **Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης**.

Ο άνεργος θα πρέπει να παρουσιάζεται τακτικά για υπογραφή του Μητρώου ανέργων τις ημέρες που του ορίζει το Επαρχιακό Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ο άνεργος έχει υποχρέωση να ειδοποιήσει αμέσως το Τμήμα εγγραφής ανέργων σε περίπτωση που βρει εργασία.

Τρόπος πληρωμής

Το επίδομα ανεργίας καταβάλλεται κατά περιόδους μέσω εμβασμάτων σε τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου.

Στέρξη δικαιώματος

Ο αιτητής στερείται του δικαιώματός του σε πληρωμή επίδοματος ανεργίας μέχρι έξι εβδομάδες αν:

- απωλέσει την εργασία του από δική του υπαιτιότητα ή την εγκαταλείψει θεληματικά χωρίς εύλογη αιτία, ή
- αρνηθεί ή παραλείψει να υποβάλει αίτηση για κατάλληλη εργασία ή να αποδεχθεί κατάλληλη εργασία που του έχει προσφερθεί,
- αμελήσει να επωφεληθεί ευκαιρίας για κατάλληλη εργασία, χωρίς εύλογη αιτία,
- αρνηθεί ή παραλείψει, χωρίς εύλογη αιτία, να συμμορφωθεί με οδηγίες τού Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων για παρακολούθηση μαθημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Ασφαλισμένος στερείται, επίσης, του δικαιώματος σε επίδομα ανεργίας για τις ημέρες που δεν εργάζεται εξαιτίας στάσης εργασίας που οφείλεται σε εργατική διαφορά.

Διπλά δικαιώματα

Σε περίπτωση που ασφαλισμένος δικαιούται ταυτόχρονα επίδομα ανεργίας και άλλη περιοδική παροχή από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, λαμβάνει **μόνο την πιο ψηλή παροχή**. Αυτό δεν εφαρμόζεται όταν υπάρχει ταυτόχρονα δικαίωμα σε επίδομα ανεργίας και σε σύνταξη χηρείας ή σε επίδομα αγνοουμένου. Στην περίπτωση αυτή, ο ασφαλισμένος πληρώνεται για την ίδια περίοδο και τις δύο παροχές και η αύξηση για τα εξαρτώμενα πληρώνεται μόνο για την παροχή στην οποία η αύξηση είναι μεγαλύτερη.

Προσφυγές

Αν ο αιτητής δεν είναι ικανοποιημένος από την απόφαση των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων σχετικά με την αίτησή του, δικαιούται να προσβάλει την απόφαση αυτή με προσφυγή του **στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εντός 15 ημερών από την ημέρα που του κοινοποιήθηκε η απόφαση**.

Αν ο αιτητής δεν ικανοποιηθεί από την απόφαση του Υπουργού, μπορεί να προσφύγει **στο Ανώτατο Δικαστήριο εντός 75 ημερών από την ημέρα που του κοινοποιήθηκε η απόφαση του Υπουργού**.

Ο αιτητής μπορεί, επίσης, να προσφύγει απευθείας στο Ανώτατο Δικαστήριο εντός 75 ημερών από την ημέρα που του κοινοποιήθηκε η απόφαση των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων χωρίς να προσφύγει στον Υπουργό.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων

www.mlsi.gov.cy/sid

ή να αποταθείτε στα ακόλουθα τηλέφωνα εξυπηρέτησης του κοινού:

Κεντρικά Γραφεία:	22401600	Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη Λευκωσία:	22446686
Επαρχιακό Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Λευκωσίας:	22409710	Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη Λεμεσός:	25829129
Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Αγίου Ανδρέα (Λευκωσία):	22878085	Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη Λάρνακα:	24815555
Επαρχιακό Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Λεμεσού:	25804319	Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη Πάφος:	26822400
Επαρχιακό Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Λάρνακας:	24805201	Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη Αμμόχωστος:	23300300
Επαρχιακό Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Πάφου:	26821242	Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη Πόλη Χρυσοχούς:	26821888
Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Πόλεως Χρυσοχούς:	26321532	Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη Πελένδρι:	25813400
Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Αμμοχώστου:	23816550		

